

OBNOVA FRESKOVÉ A ŠTUKOVÉ VÝZDOBY BAZILIKY NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE NA SVATÉM KOPEČKU U OLOMOUCE

SADOVÉ NÁMĚSTÍ 1/1, OLOMOUC

OBJEDNATEL: KRÁLOVSKÁ KANONIE
PREMONSTRÁTŮ NA STRAHOVĚ

ZHOTOVITEL: GEMA ART GROUP A.S.

REALIZACE: 05/2007 – 01/2010

Kořeny poutního místa sahají k roku 1629, tehdy se započalo se stavbou kaple. O fundaci se zasloužil olomoucký měšťan Jan Andřýsek, jemuž se zde podle pověstí zjevila Panna Marie. Pozemek patřil pod nedaleký mužský klášter Hradisko, kde sídlil řád premonstrátů. Opat i olomoucký biskup se stavbou souhlasili.

Poutníků, kteří se vydávali na Svatý Kopeček, stále přibývalo. Od tehdejšího opata kláštera Hradisko Bedřicha Sedláka Sedlecia byl proto vznesen návrh rozšířit věhlas místa výstavbou prostorného chrámu. Realizace nového chrámu probíhala celých deset let (1669–1679). Autorem byl architekt švýcarsko-italského původu Giovanni Pietro Tencalla. K dalším přestavbám došlo v letech 1721–1732, v této periodě chrám dostal nový interiér, který vytvořil italský sochař a štukatér Baldassar Fontana. O nástěnnou malbu se roku 1731 zasloužil Jan Kryštof Handke.

Nejvýznamnější událostí novodobých dějin chrámu je návštěva papeže Jana Pavla II., který místu udělil status baziliky minor. Tímto se chrám Navštívení Panny Marie dostal pod přímou patronaci papeže.

V posledních letech prodělala bazilika Navštívení Panny Marie téměř kompletní renovaci, na jejíž realizaci se výrazně podílela právě GEMA ART GROUP a.s.

Pendativy – stav po restaurování

Prvky v tamburu – průběh restaurování

Prvky v tamburu – po restaurování

Kaple Andělů Strážných – ústřední malba před restaurováním

Kaple Andělů Strážných – ústřední malba po restaurování

OBNOVA FRESKOVÉ A ŠTUKOVÉ VÝZDOBY BAZILIKY NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE NA SVATÉM KOPEČKU U OLMOUC

SADOVÉ NÁMĚSTÍ 1/1, OLMOUC

OBJEDNATEL: KRÁLOVSKÁ KANONIE
PREMONSTRÁTŮ NA STRAHOVĚ

ZHOTOVITEL: GEMA ART GROUP A.S.

REALIZACE: 05/2007 – 01/2010

RESTAUROVÁNÍ ŠTUKOVÉ VÝZDOBY

Štuky v hlavní lodi, kopuli a presbytáři se nacházely v poměrně zachovalém stavu. Jednalo se pouze o drobné lokální poškození, praskliny způsobené pohybem zdiva během ostřelování Rudou armádou v roce 1945. Podstatně horší situace byla zaznamenána v kaplích. Vlivem zatékání a přetrvávající vlhkosti zde byly praskliny rozsáhlejší, některé části štuků byly ulámány.

Štuková výzdoba byla nejprve očištěna, tímto se odstranily zpráškovatělé vrstvy výmalby. Konsolidace se prováděla speciálním chemickým vodným roztokem. Chybějící části štuků byly doplněny materiálem na bázi hašeného vápna. Barevné části štuků byly restaurovány dle podoby z první poloviny 18. století.

Také sochy byly lokálně poškozené. Některé části plastik byly ulámané vlivem vlhkosti, v kaplích a hlavní lodi došlo ke zrezivění železných armatur, kterými byly jednotlivé sochy připevněny. Vlivem rzi docházelo k roztrhání soch. Plastiky tak musely být rozebrány. Poté následovala plastická rekonstrukce, ošetření odrezovačem a slepení do původní podoby. Ze skulptury byla sňata nepůvodní stříbrná barva a nahrazena původním způsobem zdobení – pravým zlatem.

plastika před restaurováním

plastika po restaurování

plastika před restaurováním

plastika po restaurování

OBNOVA FRESKOVÉ A ŠTUKOVÉ VÝZDOBY BAZILIKY NAVŠTÍVENÍ PANNY MARIE NA SVATÉM KOPEČKU U OLOMOUCE

SADOVÉ NÁMĚSTÍ 1/1, OLOMOUC

OBJEDNATEL: KRÁLOVSKÁ KANONIE
PREMONSTRÁTŮ NA STRAHOVĚ

ZHOTOVITEL: GEMA ART GROUP A.S.

REALIZACE: 05/2007 – 01/2010

RESTAUROVÁNÍ FRESKOVÉ VÝZDOBY

Restaurování nástěnných fresek se týkalo hlavní chrámové lodi, presbytáře a osmi kaplí. Odborníci se zde potýkali s narušením malby v podobě mastných depozitů, s krakelážemi různého rozsahu, vlhkostí a odpadáváním omítky.

Povrch malby byl nejprve mechanicky očištěn speciální houbou určenou k suchému čištění fresek nebo destilovanou vodou. Zpráškovatělé části odborníci prekonsolidovali vodnou akrylátovou disperzí. V některých případech se přistoupilo k odstranění vrstvy novějších přemaleb, aby se zachoval originální ráz interiéru. Defekty byly vytmelovány a vyretušovány minerálními pigmenty či olejovými barvami.

Částečně odlišný postup byl aplikován při obnově bočních kaplí. Střechy kaplí byly v minulosti rozsáhleji poškozeny než zbytek baziliky, proto do nich více zatekalo. Přes nedávnou rekonstrukci střešní krytiny se v kaplích držela vlhkost. Restaurátoři nejprve přistoupili k několikátýdennímu odvlhčování kaplí elektrickými odvlhčovači. Při samotné obnově maleb v kaplích bylo nutné fixovat nejpoštiženější části malby zpět k podkladu. Konsolidace olejové malby probíhala pomocí syntetické pryskyřice a za použití elektrické špachtle. Defekty byly zatmeleny podobným způsobem jako u zbytku restaurovaných částí fresek.

Kaple sv. Jáchyma

Zkoušky čištění malby

Malba nad oltářem po očištění a vytmelení

Lunety – stav po tmelení

Malby v kapli sv. Jáchyma po restaurování